

Virtuaalinen kumppanuuspöytä

Ilmajoki 20.4.2021 klo 17–19

Järjestöystävällinen kunta

#muavarten

Etelä-Pohjanmaan
Järjestöt mukana muutoksessa

Ilmajoki

JIK

Sote-
uudistus

LEADER
Liiveri

EUROOPAN
LIITON
TUKI

Kylille

Ilmajoen kunta ja JIK peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä järjestivät yhteistyötahojensa kanssa kumppanuuspöydän keskiviikkona 20.4. 2021 klo 17–19. Tilaisuus toteutettiin virtuaalisena.

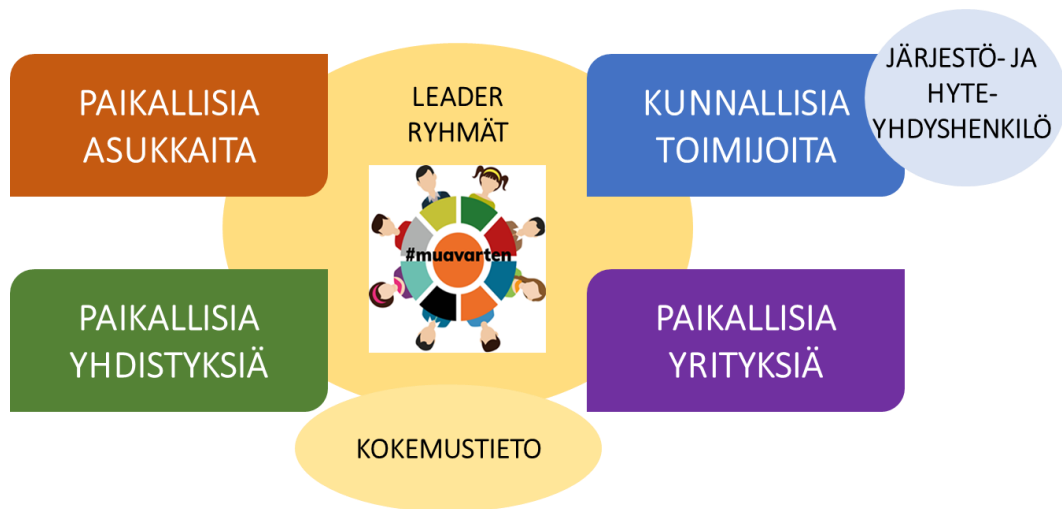
Ilmajoen yhdistys- ja järjestötoimijoita, kaikkia asiasta kiinnostuneita asukkaita sekä organisaatioiden työntekijöitä ja luottamushenkilöitä kutsuttiin keskustelemaan, kertomaan toiveistaan ja ideoimaan aiheesta: Millainen on järjestöystävällinen kunta ja kuntayhtymä, miten palveluja voitaisiin parantaa ja yhteistyötä tiivistää.

Tähän mennessä on Etelä-Pohjanmaalla järjestetty yhdeksän kumppanuuspöytää, joissa on ollut mukana 15 paikkakuntaa. Järjestelyistä vastaavat kuntien ja kuntayhtymien kanssa Järjestöt mukana muutoksessa -hanke, Leader-ryhmien Kylille-hanke sekä Etelä-Pohjanmaan sote-rakenneuudistushanke.

Ilmoittautuneita oli yhteensä 36 henkilöä, joista 14 oli paikallisten yhdistysten edustajia. Lisäksi ilmoittautuneista oli 11 maakunnallista järjestötoimijaa, viisi viranhaltijaa, kolme luottamushenkilöä sekä kaksi asukasedustajaa. Tervetulosanat lausui Teija Matalamäki sote-rakenneuudistushankkeesta ja puhetta johti Jarmo Vesa Etelä-Pohjanmaan järjestöt mukana muutoksessa -hankkeesta. Aluksi Teija Matalamäki kävi läpi kumppanuuspöydän ideaa ja pelisääntöjä.

Kumppanuuspöytä – osallisuuden mahdollistaja

- Yhteiskunnan eri sektoreilla toimivien toimijoiden **yhteisen ideoinnin ja suunnittelun alusta**
- Avoimeen keskusteluun ja pöydässä olevien toimijoiden äänen tasavertaisuuteen perustuva **asioiden valmistelun työkalu** parempien päätösten tekemiseksi
- Kanava, jossa asukkaiden sekä muiden toimijoiden **kokemuksen ja äänen avulla voidaan tunnistaa ja etsiä ratkaisuja** tiettyyn toimintaympäristöön vaikuttaviin ilmiöihin ja haasteisiin

Kumppanuuspöydän pelisäännöt

- Koollekutsuja on kunta tai kuntayhtymä. Tarvittaessa asiantuntijoita pöydän teemojen mukaan.
- Mahdollisuus: konkreettisia toimenpiteitä esim. asukastilaisuuksia, uusia toimintatapoja/-malleja, tapahtumia/tempauksia ja esityksiä tai aloitteita toimivaltaisille tahoille.
- Kunta voi käyttää asioiden valmisteluvaiheen informaatio- ja keskustelutilaisuuksina.
- Poliittisesti sitoutumaton, ei itsenäistä päätösvaltaa. Järjestöyhdyshenkilö vastaa kumppanuuspöydässä käsiteltyjen asioiden viemisestä päätösvaltaiselle taholle.
- Tiedotus: avoin kutsu kunnan ja järjestäjien verkkosivuilla ja somessa, kohdennetut kutsut kunta, Leaderit ja Järjestöta
- Kokouksia pidetään tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa.
- Muistio lähetetään osallistujille ja julkaistaan kunnan nettisivuilla.

JIK ky:n johtaja Regina Ollilan tervehdys

Regina Ollila nosti tervehdyspuheessaan esille yhteistyön Vapepan kanssa juuri meneillään olevissa koronarokotuksissa. Vapaaehtoiset ohjaavat rokotuksiin tulevia ja näin henkilökunnalta vapautuu aikaa itse rokotuksiin, jotka etenevät arkisin ja lauantaisin minuuttiaikataululla. Tässä vapaaehtoistyössä tullaan todella lähelle JIK ky:n perustehtävän hoitamista. Hän esitti

vapaaehtoisille erittäin suuret kiitokset ja totesi tehtävien olevan suuri ponnistus vapaaehtoisten puolelta.

Kotopysäkin vapaaehtoistoiminta Kotokartanossa on jouduttu koronan takia jättämään tauolle. Toimikunta on organisoinut ohjelmallisia iltapäiviä, joiden sisällöstä järjestöt ovat vuorollaan vastanneet. Kerran kuukaudessa järjestetyissä tilaisuuksissa on ollut osallistujia kahdestakymmenestä sataan. Tilaisuuksissa on pidetty myös arpajaisia, jotka ovat mahdollistaneet pienimuotoista varainhankintaa järjestöille ja yhdistyksille. Järjestöt ovat ottaneet vetovastuuta myös Kotokartanon kuntosalitoiminnasta. Kuntosalin käyttö on vapaata.

Vapaaehtoisten tarve on Ollilan mukaan myös ikääntyneiden palvelujen puolella. Tässä kohtaa on ystävätoiminnalla suuri rooli. Haastetta on siinä, miten kotona asuvat vanhukset saadaan mukaan virkistystoimintaan. Lapsiperheiden osalta neuvolat tekevät yhteistyötä järjestöjen kanssa. Kaikkien ikäryhmien kohdalla kehitettävää on siinä, kuinka vapaaehtoiset avun tarvisijat kohtaavat ja mitä yhteistyömahdollisuuksia JIK:in ja järjestöjen välillä on. Koordinoivaa tahoa tarvitaan.

Ilmajoen kunnanjohtaja Seppo Pirttikosken tervehdys

Kunnanjohtajan tervehdyksen luki liikunta- ja vapaa-aikakoordinaattori Tuomas Viitasaari: "Ilmajoella on uskoakseni muutama sata järjestöä tai yhdistystä. Ne harjoittavat esim. edunvalvontaa, tukevat harrastustoimintaan, liittyvät yhteen vaikkapa saman sairauden kanssa kamppailevia ihmisiä, tuovat ihmisiä yhteen saman käsityöharrastuksen pariin, aktivoivat ihmisiä liikkumaan, edistävät sosiaalisia kontakteja jne. Toisin sanoen yhdistykset ovat jollain tavalla jokaisen kuntalaisen elämässä mukana.

Ilmajoki tunnetaan Ilmajoki-hengestään. Tällä tarkoitan sitä, että kun kuntalaiset kokevat jonkin asian tärkeäksi, niin sitä puolustetaan yhdessä esim. ammatista tai puoluetaustasta riippumatta. Tästä nostan esiin kolme esimerkkiä. Ilmajoella on voimakkaat ja elävät kylät, joita pidetään elinvoimaisina monin keinoin. Toinen esimerkki oli tuulivoimakaavoituksen kieltäminen koko kunnan alueella. Ja kolmas esimerkki on Oopperajuhlien järjestäminen lähestulkoon talkootyönä. Ilmajoki-henki kumpuaa syvästä yhteisöllisyydestä. Yhteisöllisyyden liima on juurikin vireä yhdistys- ja järjestötyö.

Kunnan yksi tehtävä on edistää asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia. Tätä varten kunnassa on palkattua henkilöstöä ja tehtävään vaadittavia tiloja. Virallinen kunta ei kuitenkaan yksin pysty huolehtimaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista. Tueksi tarvitaankin kolmatta sektoria, jota yhdistykset edustavat. Erityisesti ihmisten yksinäisyyden ja syrjäytymisen torjumiseen tarvittaisiin yhä enemmän aktiivista vapaaehtoistyötä. Ihmiset pitäisi saada myös liikkumaan jatkossa yhä enemmän. Tässä olisi erittäin merkittävä tehtävä kolmannella sektorilla.

Järjestöt ja yhdistykset tekevät korvaamatonta työtä. Työn tuloksia ei voi rahassa arvioida, tulokset ovat mittaamattomat. Kunnan tulee tukea tätä toimintaa avustuksilla, toimitiloja tarjoamalla ja lisäämällä koordinaatioita yhdistysten kesken ja kunnan ja yhdistyksen välillä."

Jarmo Vesa fasilitoi keskustelun järjestöystävällisen kunnan seitsemästä kriteeristä:

Järjestöystävällinen kunta

1. mahdollistaa asukkaiden aktiivisen osallistumisen

- Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys on tehnyt maakunnallista työtä kunnissa jo 30 vuoden ajan. Yhdistys on mielellään mukaan paikkakunnan tapahtumissa, jos vain saa niistä tiedon. Ilahduttavaa on, että Ilmajoella on muisti- ja ikäystävällisiä yrityksiä. Merkin saamisen edellytyksenä on, että yrittäjä osallistuu yhdistyksen järjestämään koulutukseen.

2. tunnistaa ja tunnustaa järjestöt tasavertaisina kumppaneina

- Vapepa on sopinut Ilmajoen kunnan kanssa yhteistyöstä. Vapepa-verkosto on aloittanut helmikuussa vapaaehtoisten koordinoinnin koronarokotusten tukitehtäviin. Osoitteessa <https://www.lyyti.fi/reg/KoronatukiEP1> on vapaaehtoispankki, jonne voi liittyä. Toimijoita tarvitaan, eikä kannata liikaa miettiä oman yhdistyksen sidonnaisuutta Punaiseen Ristiin tai Vapepaan. Tässä on mahdollisuus osallistua matalan kynnyksen vapaaehtoistyöhön.
- Kyläyhdistyksillä ja urheiluseuroilla on kunnan kanssa sopimuksia liikuntapaikkojen kuten luistelualueiden ja hiihtolatujen hoidosta. Tällä yhteistyömallilla on paikkakunnalla pitkät perinteet.
- Ilmajoen yrittäjäyhdistyksellä on kunnan kanssa sopimus joulunavauksen järjestämisestä. Yhdistys panostaa siihen, että kunnan keskusta pysyisi viihtyisänä ja yrittäjäystävällisenä. Yhdistys oli juuri mukana projektissa, jossa toteutettiin Jaakko Ilkan leikkipuisto keskustaan.
- Ilmajoen MLL:n paikallisyhdistys juhlii 100-vuotistaivaltaan tänä vuonna. Iso lastenjuhla järjestetään syksyllä. Yhdistys on ollut mukana leikkipuiston avajaisissa ja joulunavauksessa. Kesäksi suunnitellaan pop up -tapahtumia ja kesäkerhoja kyliin. Leikkikenttäohjaajiksi palkataan nuoria. Yhdistyksellä on yksi palkattu työntekijä. Perhetalo Aurinkoinen toimii kunnan vuokralaisena Könnintiellä. Yhdistys on mukana eri verkostoissa kuten kunta, Jlk ja seurakunta.

3. nimeää järjestöyhdyshenkilön ja kutsuu järjestöt säännöllisesti koolle

- Tuomas Viitasaari on nimetty Ilmajoen kunnan järjestöyhdyshenkilöksi. Hänen sähköpostiosoitteensa on tuomas.viitasaari@ilmajoki.fi ja puhelin 044-4191297.
- Hän toimii kunnan eri toimialojen ja järjestöjen välillä koordinaattorina. Häneen voi ottaa yhteyttä järjestöjä ja yhdistyksiä koskevissa asioissa.
- Kumppanuuspöytiä tullaan järjestämään jatkossa kerran vuodessa.
- Viitasaari on iloinen kyläyhdistysten aktiivisesta roolista liikuntapaikkojen ylläpidossa. Hän myös esitti vs. sosiaalijohtaja Susanna Lammin terveiset sekä kiitokset mm. MLL:lle ja seurakunnalle yhteistyöstä.

4. tarjoaa yhdistyksille maksuttomia tiloja

- Eläkeliiton Ilmajoen osasto on vuokrannut tilat kunnalta entiseltä virastotalolta. Kunta vastaavasti myöntää kohdennettua avustusta.
- Ilmajoen yrittäjäyhdistys tekee usein yritysvierailuja ja kokousta yrityksen tiloissa.
- Kunnassa on tiloja vuokrattavissa yleishyödyllisille yhdistyksille pienellä korvauksella.

- Koulujen tilat ovat edullisia seuroille ja yhdistyksille, joita kunta tukee.
- Kunnantalon kahvio on maksuton.
- Kyliltä löytyy yhdistysten tiloja, joita vuokrataan.
- Kunnalle pyyntö, että kaikista käytettävissä olevista tiloista voisi paremmin tiedottaa. Tässä voisi olla järjestöyhdyshenkilölle tehtäväkenttää.

5. maksaa järjestöavustuksia

- Kunta voisi osallistaa järjestöjä ja yhdistyksiä avustusten jakoperusteiden suunnittelussa.
- Vapaa-ajan ja kulttuurin avustusten haku päättyy huhtikuun lopussa. Liikuntapalveluiden, nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden avustuksista lisää tietoa täältä: <https://ilmajoki.fi/ajankohtaista/vapaa-aika-ja-kulttuuripalvelujen-avustusten-haku-vuonna-2021/>
- Yleisavustuksista päättää kunnanhallitus. Hakemukset toimitetaan kunnanhallitukselle vuoden loppuun mennessä.
- Leader Liiveristä voivat yhdistykset hakea hankerahoitusta yleishyödyllisiin kehittämishankkeisiin. Lisätietoa: https://www.liiveri.net/rahoituksen_hakeminen
- Liiverin rahoitukseen liittyen jokainen voi jättää oman tulevaisuuden ideansa tai peukuttaa muiden ideoita Padlet-alustalla: <https://fi.padlet.com/ideat/ilmajoki>

6. kerää ja hyödyntää asukkaiden kokemuksia palveluissaan

- Kunnassa ovat kyselylinkit yleistyneet, vastaaminen on helppo tapa osallistua ja vaikuttaa.
- Kulttuuripalveluissa on tarkoitus jatkossa edistää hyvinvointia kulttuurin avulla.
- Myös FinFamin teemana on kulttuurihyvinvointi.

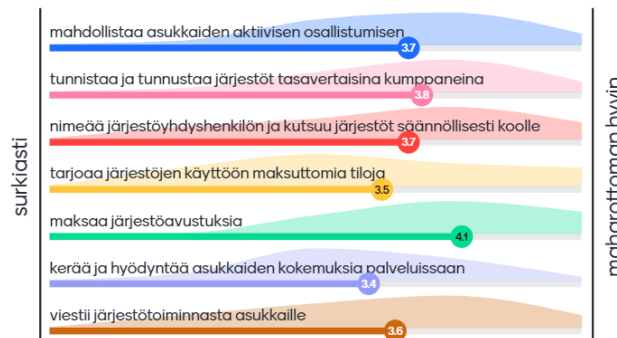
7. viestii järjestötoiminnasta asukkaille

- Kunnan tiedottaminen on nettisivu-uudistuksen myötä parantunut. Myös tiedottaminen sosiaalisen median kautta on vilkastunut.

Päätteeksi täytettiin Mentimeter-kysely, johon osallistujat kertoivat Ilmajoen järjestöystävällisyydestä.

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi?

Mentimeter

Vertailun vuoksi esitettiin myös vastaava kuntajohtajakyselyn tulos:

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi?

Teija Matalamäki kiitti osallistujia hyvästä keskustelusta ja myönteisestä ilmapiiristä. Hän päätti tilaisuuden lausumalla sanat ”Kaikki hyvät periaatteet on jo kirjoitettu. Ei tarvita muuta, kuin laittaa ne täytäntöön.”

